

BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLĂRĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminică.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA:
Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

Jertfă și Înțelepciune.

Poate va fi lipsă să se scrie sute de articole și zeci de volume ca lumea dela noi să se convingă odată, că dușmanii vor nimic mai puțin decât *prăbușirea sufletească* a poporului nostru.

Dușmanii noștrii, cum putem arăta la nevoie cu documente, jertfesc pentru biserica lor averi colosale și tot ei nu se rușinează, — și e trist că nu are de cine să le fie frică, — instigă nu acolo unde sunt Românii săraci, ci chiar putezi de bogați, credincioșii contra preotului.

Mă miră cum nu le scoate ochii unora dintre Românii noștrii cu carte și cu dare de mână adevărul, că străinii și-au ales locurile și plețele cele mai frumoase din orașe și sate unde și-au clădit bisericile lor și bisericile românești le-au expus la mahalale. Ba ce este mai mult nici în trecut nici azi nu se poate face o biserică românească cât de micuță în tihnă fără să nu lucreze contra ei toți străinii. Cu minciuni, cu intrigi de câteori se zidește vre-o biserică românească caută să facă zizanie în popor și pe tema, că „custuluiește mult” să-l ducă în altă parte.

Ce înseamnă asta? dacă nu o încercare continuă de a prăbuși sufletește neamul nostru.

Tu străinule dai pentru biserica ta, fiindcă averile colosale ce le are biserica ta nu au picat din ceruri, și când îi vorba și de biet Român săracul înapoiat în judecată să facă ce faci tu, îl lini de guler și îl îndemni să facă contrariul. *Să se facă turc, chinez, japonez sau orișice numai Român să nu rămână.*

Unde este mândria noastră de oameni, unde este vigoarea și sănătatea noastră sufletească, care să răspundă demn la această răutate împreună cu cel mai urât dispreț la adresa noastră din partea străinilor.

Sunt până la ultima picătură de sânge contra concepției care cere jertfă, jertfă și iar jertfă.

Nu jertfa care să te lase cu degetul în gură, ne trebuie nouă ci aceea ce a cerut Solomon dela D-zeu: *Înțelepciune.*

Țara noastră mândră și bogată nu trebuie să fie un loc de văicăreală și tânguire cerșetorească. Ai tot ce-ți trebuie, ai *îndrăzneală și-ți ia ce-ți trebuie.*

Nici Domnul Nostru Isus Hristos nu a cerut ca viața aceasta să fie pesimistă plină de oitate și suspinuri; a admis bucuria ca un element indispensabil al vieții și cât a petrecut pe pământ a fost propagatorul vieții cu toată plinitudinea ei.

De când e țara noastră, străinii s'au arhîn-bogățit și noi Românii am arhisărăcit. Ei merg cu automobile luxoase, noi cu ghețele rupte. Pentru D-zeu, să mai lăsăm gustul amar al jertfei pe seama străinilor și noi să fim blânzi ca porumbii dar înțelepți ca șerpii. De ce pretinzi dela preotul român cu cinci șase copii aruncat la marginea lumii să se mai jertfească când el e destul de jertfit de ce nu-i face vistieria românească, a țării care încă trebuie să aibe un scop național, făcând viața acestui preot cât de plăcută, fiindcă cultura, munca totdeauna au răsărit din îndestulare. Ce ar putea să facă preotul român dacă situația lui ar fi așa, cum ar trebui să fie.

Mulțumit pe deplin cu soarta lui materială el ar trebui să fie în mijlocul satelor o floare frumoasă și bine mirositoare.

Streinii vor, că dacă nu ne pot șterge de pe fața pământului să ne țină într-o continuă *stare de vegetație nici cu morții nici cu vii*, nouă să ne impună jertfa, necazurile, oftatele și suspinele și ei șazănd la spatele nostru să ducă o viață omenească plăcută și vrednică de trăit.

Unde este mintea, din urmă a Românului, cu care am putea vedea acum prin sită, și să ne întrebăm de ce noi cu văicăreală, cu zdrențele, cu jertfa neagră, cu votul de să-

răcie călugărească până la moarte și străinii cu pompă, cu răsul și cu traiul omienesc.

Toți agenții de mașini de cusut și pot permite luxul să facă călătorie de plăcere în toată Europa și preotul român care ar trebui să fie o flacăra de știință și de experiență nu se poate duce, fiindcă nu are reverenda corespunzătoare, nici în orașul din vecini.

De aceea scriu și subliniez, nu ne mai trebuie jertfă căci ne-am jertfit și capul și mâinile și picioarele, destul acum, ne trebuie un singur lucru: **Înțelepciune.**

Țara este a ta, visteria este a ta, puterea este a ta și dacă nici acum Române nu știi să trăiești, atunci teme-te de mărturia istoriei.

Nu este caz în istoria omenească când un popor sărac să fie făcut vre-o ispravă, a vegetat cât a vegetat și pe urmă a dispărut și nu a mai rămas nimenea nici atât „D-zeu să-l erie”.

Înțelepciune și țară înțelepciune „Minte și iar minte mărită nație Daco-Românească”.

Dr. Ștefan Cioroianu,
protopop.

„Mărire Ție, Doamne, Mărire Ție!”

(Impresiile dela mănăstire.)

Preot M. Șora.

După rugăciunea de dimineață, părintele Serafim din ușa bisericii, mai aruncă odată privirea peste grupul de pelerini.

Credincioșii erau gata de drum. În front coplandri cu prapori și cruci; fetișcane sprintene cu flori; apoi smerite fețe de femei evlavioase, cu legătura sub-suoară și în urmă câte o figură de bărbat, între cari și moș Zaharie încărcat cu desagi.

După comanda de plecare, un glas de argint se mlădia sonor, în melodia troparului; „Bine ești cuvântat Hristoase Dzeul nostru”....

Trecătorii se descopereau, iar preotul îi binecuvânta. Un călător grăbit la afaceri nu-și putu înăbuși superstiția sinistră, cobitoare, la înfățișarea acestui neașteptat tablou și privind figura preotului, din fuga automobilului scăpă cătrănit reflexia:

— Mai bine și-ar fi căutat de treabă! Cine dr... mi-l scoase în cale acum?!

Couvoiu, ieșit din sat, alunecă ușor printre lanurile țarinii, ca o corabie în zăre, având drept catarge, trei prapori mari.

Căruțele cu arneu*) destinate pentru bolnavi și cei învinși de oboseală, se legănau în urma pelerinilor, în coborârea unui pcur împădurit, după care dispărură ca niște clăi de fân călătoare.

*) arneu = rogojină.

Ecoul maiestros al ciocotului se repetă acum, în cele din urmă frânturi peste mica turmă, care se sâr-guia să urmeze pe păstor.

Cel ce se reîntorceau dela marginea hotarului comentau gravi, pregătirile de plecare, lungimea drumului cu toate greutățile. O mamă gândind la fetele ei piecate oftă și făcând o cruce largă adause:

— Doamne ajută-le!

Ultimele refrângeri ale razelor solare se strângeau, într-o clipire stearsă pe turla bisericii, tănuță în frunzișul unei pădușe.

— Iată mănăstirea!

Semnalul trecu, ca un curent electric și pelerinii se înviorară. Oboseala celor două zile dispărură. Pașii se întetiră și pe când amurgul își rostogolia, în uriașe falduri mantia cernită peste fața soarelui, plin de praf și trudă, părintele în fruntea credincioșilor, asculta glasul blând, înțelept al starețului, care-l bineventa din poarta mănăstirii.

În curte?

Ce priveliște minunată! Ce cântec! Ce freamăt, ce poezie!

În semiîntunecul înserării se aprindeau cu miiile luminițele, cum se aprinde credința în sulele, celor munciți de indoială.

Străbătura printre miiile de pelerini, ajunși mai de vreme și așezați pe pajște moale a curții. După înconjurarea mănăstirii, intrară, sărutară pe rând sfânta icoană a Maicii Domnului.

Numai după ce ajunseră la locul destinat lor, putu Serafim privi în toară splendoarea înfățișarea măreață.

Nu fusese până acum la Mănăstire.

Cercetă și văzu:

Colo în partea de răsărit curtea împodolită cu un altar, la care se fac serviciile pentru credincioșii, pe cari îi poate adăposti de abia larga încăpere a curții mănăstirești.—În dos locuința Starețului. Jur împrejur ziduri tari, toate curate. În fund, spre apus, camerele călogărilor.

La partea de miază zi sfânta mănăstire.

O clădire veche, cu un trecut nedesișit încă; zidită probabil în veacul al XIV-lea; cu o pictură internă, identică cu cea din Biserica lui Matia din Buda.

Ca o străfulgerare trecu prin mîntea lui Serafim legenda cu esundarea apelor Mureșului, cu puternicul taur, care a scos cu coarnele,—păstrate ca relicvie azi,—din țărâna unei mici insule pe obiect foarte strălucitor, icoana Maicii Domnului pe acel loc, unde este acum Sf. Preotul al mănăstirii.

Icoana?... Podoaba Troului Născătoarei de D-zeu din biserică; venerată cu multă pietate de pelerini.

Lângă mănăstire ciocotnița, de o înălțime stăpânitoare, străjuește, ca o veghe sfânta pace a acestor, așezăminte.

Multe dureri și căințe rămăseseră aceste ziduri de o structură arhitectonică veche, pe o parte netencuită, așezate pe malul stâng al Mureșului; de cari pelerinii își lipeau membrele corpului, ca odinioară Anteu, pământul, ca să-și recapete puterile.

I-se păru că venise și asistă acum la rularea unui grandios film religios.

În largă curte a Mănăstirii nenumărate grupări de creștini, formau tot odată și câte un cor și toate cântau, fiecare în parte cânta melodie și text deosebit, toate se armonizau în dulcea simfonie a credinței.

Serafim dintr-o dată nu putu orândui senzațiile, cari își reflectau feeria în suflet.

Copleșit de pietate în fața zecelui puternic glas de rugăciune, unit tainic în căutările pelerinilor se simți..... "aproape de marea Galileii, pe un munte.... în loc pustiu...." aproape de Iisus, Care în haină de lumină își purta mila și bunăvătatea peste g'oatele flămânde, hrânindu-le.—Și de abia acum înțelesese adevăratul rost al cuvintelor blânde ale Starețului, care pomenise la bineventarea lor, de cele dousprezece coșuri, de hrană duhovnicească, care se poate afla aici.

În mijlocul curții, sub grandioasa boltă cerească al cărei senin eră străpuns tot mai mult de ochiul stelelor, picură înviorător, peste multimea bolnavilor, rugăciunile celor șapte preoți, cari erau pe sfârșite cu al treilea maslu din acea zi.

Nici odată nu-și putuse imagina părintele cu plasticitate până acum înfățișarea scâldătorii oilor din biblie.

Acum i-se păru că vede ologii și slăbănogii morali ai Ierusalimului cum își târau neputințele spre cele cinci foișoare ale scâldătorii, în așteptarea harului și i-se făcu milă la oftarea unei mame, care învălvia în cojoc neputințioasele picioare ale fiilor ei schiopi, paralizici.

— Părinte fă slujbă pe pruncii mei. Roagăte părinte, că-i blăstăm, păcate grele părinte!

Cu lacrimi în ochi mama insistă iar părintelui i-se păru că aude stăruitorul glas al hananiencii: „Ai milă de mine Fiul lui David..... că și câinii mănca fărimăturile....”

Nu putu refuza. Rugăciunea se strecoră, ca o alinare dulce peste nădejdea sălășluită în sufletul celor bolnavi. De sub patrafir murmură într-o rugă fierbinte durerea mamei:

— Doamne, Doamne ajută-le.

Tămăduiește pruncii mei și alinaiește de Domnu părinte. Doamne fie-ți milă și iartă-ne!

Colo în cărarea dela margină, un tinerel oacheș preot își vărsa patrafirul peste smerenia unei babe,— care strânge la piept sfânta cruce,— și-i cetește de blăstăm.

De ceea parte a curții se aude:

— Loc, Loc,.. Faceți Loc.

— Nu vă înblziți dragă!

O venerabilă figură de duhovnic își făcea cu greu loc printre mulțimea, care-l înconjură cu setea sufletească de a se apropia cât mai în grabă, de camerele călugărilor, în cari de două zile neîntrerupt, făceau slujba de duhovnici—mărturisitori mai mulți preoți.—

— Dar ce mișcare?

În ritmul cântărilor sfinte, șirag de preoți ornați în frunte cu starețul mănăstirii ies din sfânta biserică și după obiceiul înconjurare cu litia mare, se conțiuă pentru toată asistența binecredincioșilor creștini la altarul din curte serviciul divin, care se termină târziu în noapte.

Ce ecou pătrunzător aveau cuvintele S. P. Cuviosului Stareț, la sfârșitul serviciului în tăcerea misterioasă a nopții. Și cu cât nesaț sorb credincioșii învățătura sfântă.

Dar de abia se termină serviciul divin, grupele de pelerini reîncepură rugăciunile și cântările singuratic; iar cei ce nu ajunseseră să înconjoare cu preoții sf. mănăstire, continuă acum; așa că toată noaptea a fost o continuă înconjurare a sfintelor ziduri.

Noaptea aceasta n'a fost o noapte de hodină, ci o noapte de rugăciune. O noapte de spontană și puternică manifestare a credinței și căinței.

La un moment în jurul bisericii forfoteală mare.

— Ce-i acolo?

— Sunt păcate, cari rod la rădăcina constinței. Să ne rugăm, cu toții pentru ea, lămuria unei vecine o babă, arătând spre o femeie, care înconjură sfânta mănăstire în coate și în genunchi.—Alte femei în urma ei vorbeau în șoapte despre grele păcate, între cari erau mereu repetate: stăpîrea pruncilor, adulterul, blestemele, jurămintele strâmbe ș. a.

Serafim apucat de valuri privia cu milă la femeia, care se țără rugându-se și când această sărută țărâna și piatra sfintelor ziduri, pe nesimțite se află cu gândul în casa fariseului Simon Seprosul din Betania, și văzu pe păcătoasa ghemuită înaintea lui Iisus, cum se rugă, spală și sărută picioarele Lui; iar ochiul blând, iertător al Mântuitorului privea cu milă spre ceea ce se curăța prin căință.

În murmurul fredonărilor, a comite acum, un glas anunță: Predică.

Eră a nouăsprezecea cuvântare de două zile. Credincioșii erau obișnuiți cu predicile. Glasul preotului se purta, peste mulțimea lor, ca o sonerie, care bate la ușa sufletului. Ei conțiuă cu rugăciunile lor particulare și ca la un semn magic se întoarseră spre altar.

Un creștin, plin de interes, de ceea ce se petrecea la Mănăstire, și care asistase la toate serviciile făcute de două zile se apropie de Serafim la sfârșitul predicii:

— De unde-i preotul care a vorbit?

— De lângă Arad.

— Dară ceia înalt, frumos, care a predicat după amiază.

— Uite ăla, care trece cu Starețul?
 — E protopop și asesor la Consistorul din Arad.
 — Dară ăla mic simpatic cu barba blondă?
 — E un profesor din Sibiu.
 — Dar acesta, dar celălalt...?
 — De Timișoara, Pecica, Fenlac, Cermeiu, Măcica, Siclău, etc.
 — Dar cela care a spovedit?
 — E misionarul eparhial.
 — Doamne ce cuminte a fost cel ce a rânduit să se facă slujbe așa, și să se predice de două zile neîntrerupt. D-zeu să-i țină pe toți.

Pe când creștinul își arăta mulțămirea sufletească cu volubilitate; într'un colț al zidului mănăstiresc, moș Zaharie își isprăvisese cazonul pentru sfânta cuminecătură, și făcea mătăpli repetând: „Mărire Ție Hristoase, Mărire Ție!”

Rugăciunea aceasta tălnută, pătrunse pe Serafim care era în drum spre culcare.—De fapt toți pelerinii măreau pe D-zeu,—și alături de credinciosul său murmură cu toată evlavia o rugăciune până adormi:

— „Mărire Ție Doamne Mărire, Ție!”

Pe când zorile poleia cu rubin orizontul în dimineața Sântămăriei, în sfânta mănăstire se pregătea serviciul pentru cuminecarea miilor de credincioși.
 O nouă cuvântare!

În vreme ce împărtășirea era pe sfârșite în curtea mănăstirii cinci mii de pelerini îngenunchiau la rugăciune sub patrafirul preoților, cari începuseră serviciul maslului mare.

Pregătiți sufletește, curățiți, căiți, împărtășiți cu scumpul trup și sânge al Domnului D-zeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, credincioșii așteptau actul cel mare, sfânta liturghie pontificată de P. S. Sa Domnul Episcop.

Scăldată în aurul razelor de soare curtea mănăstirii în înțelesul strâns al cuvântului, era în ziua aceea splendidă, o compactă masă de capete, peste care ondula maestros melodiile cântărilor bisericesti dela altarul din curte.

La sfârșitul liturghiei, înconjurat de preoți asistenți, figura stăpânitoare a P. S. Sale Domnul Episcop diecezan, ținut într'o tăcere mormântală, la predică, credincioșii, cari ascultară mai bine de un ceas, cu sete și evlavie învățătura despre suflet.

Cuvintele străbateau adânc, în toate taințele conștiinței. Sufletele purtate de puterea cuvântului, cald cuceritor, ca pe uriașa aripă a unor mângăietoare valuri, se ridicau însuflețindu-se sau se pătrundeau până la lacrimi.

Moș Zaharie, la sfârșitul predicii, era stăpânit de o neobicinută emoție.—Lucruri știute, parcă acum le-a auzit pentru prima dată.

Dintre multele pilde și înfățișări, cari se perondau cu o mișcare caleidoscopică în mintea lui, rămase pregnant și viu în suflet adevărul, că după cum banul, numai până are chipul împăratului pe el, umblă, se

primește și e bun, așa și sufletul, numai până poartă în el chipul și asemănarea lui D-zeu este bun și se rugă:
 — Doamne ajută-mi să pot păstra întreg și neștirbit chipul și pecetea Duhului lui Hristos în sufletul meu.

— Mărire Ție Doamne, Mărire Ție!

După sfintele slujbe pelerinii păreau nenumărate roiuri, ieșite dintr'o singură matcă, cari căutau orientări în diferite direcții.

Sfintele lăcașuri, lipsite de freamătul viu al credincioșilor, pătite în umbra salcâmlor parcă blagosloveau pe credincioșii, cari se pierdeau în zare.

De pe fondul verde-umbrat al unui deal îndepărtat, în urcarea spre culmi, un ochiu de lumină, viu clipea spre mănăstire. Era turmulița părintelui Serafim care în culoarea cămășilor de nea, se reliefa, ca un simbol al nizuțel spre ideal.

Cine nu simte frumosul și pitorescul în privilegiul valurilor de creștini, cari năvălesc la Sântămărie spre Hordos-Bodrog?

În fața sincerelor scene de credință și căință, cine n'a putut constata că: poporul românesc este adânc religios, cu sentimente de evlavie și credință tare, năvalnică!

Căci este evident, că în acești oameni blajini, vâjnoși,—cari tin cu atâta dinadinsă să înfrunte oboseala de zile întregi, ca să se poată atinge de sfintele ziduri, să poată săruta sfânta Icoană, să se poată mărturisii și cumineca la mănăstire,—trăiește un fond de cucernicie, în mare parte încă necultivat, dar capabil de sănătoasă dezvoltare.

— Ce să facem? Cum să chibzuim pentru desțelenirea acestei adânci dispoziții de religiozitate a poporului nostru? Cum s'ar putea oare menține acest nivel înalt de cucernicie și acasă în parohie?

Cum s'ar putea utiliza acestea comori morale latente și normaliza, ca apa unui râu lin, care să umezească și fecundeze permanent țarina vieții sufletești?

Iată o parte din întrebările, cari se ridică insistent în mintea acelui, care a fost cu sufletul martor, la scenele dela sf. mănăstire.

Și cine a putut asista la discuțiile neoficiale dar sincer, spontan înprovizate, printre preoții cari se grupau cu interes în jurul S. P. Cuviosului Stareț Arhim Pollicarp, și P. O. Protoiereu Dr. Ciuhandu, în timpul de răgaz al celor trei zile de serviciu la pelerinaj, s'au cine a avut fericirea să poată asculta, indicațiile clare, hotărâte ale P. S. Sale D-lui Episcop în aceasta privință, s'a putut convinge că acestea probleme preocupă serios și sincer factorii înaltelor cercuri bisericesti.

Ca un vis frumos falfăle în perspectivă schișatele planuri ale pelerinajelor de mai multe ori pe an, prupate după: vârstă sex, îndeletniciri și alte considerații; și cari își așteaptă realizarea.

Sunt două săptămâni de atunci! În sufletul reflexiv al pâr. Serafim mi s-a întrebări sau ivit și în vii tablouri trăiește, ca pe o placă sensibilă: mila, călnța, curățenia, bunătatea, evlavia atmosferei morale a celor trei zile de înviorare sufletească.

Mărire Ție Doamne Mărire Ție!
Timișoara, la 1 Septembrie 1926.

Predică*)

de I. Chebeleu preot.

Fraților Preoți!

Când pentru a doua oră am ferlicirea de a vă vorbi din acest loc, parcă văd în sufletul fiecăruia, parcă știu, că fiecare azi a plecat din familia sa cu cugetul de a-și da seama de ce a făcut și ce trebuie să facă în viitor! Parcă știu că fiecare cu oarecare teamă se apropie azi de acest Sf. altar, pentru că fiecare ar dori ca conștiința sa, să fie împăcată. Când această sfială este și în sufletul meu, pe buzele mele se așază cuvântul D-ului dela (Luca 12. 32) și mă face să rostesc: „Nu te teme turmă mică, că bine a voit Tatăl vostru, să dea vouă împărăția”. Aceste cuvinte de îmbărbătare ale împăratului nostru Hristos, pătrunzând sufletul meu, parcă văd pe divinul nostru Mântuitor arătându-ne și zicând: Iată preotule! Aici este locul tău! La acest Sf. altar rugându-te, te vei primeni! Se trezește în mine conștiința și mă îndeamnă să rostesc apoi cuv. Evangh. Ioan 6. 39: „Cercetați scripturile, căci voi gândiți, că într'ânsele aveți viață veșnică”. Mă desmeticesc apoi, pentru că găsesc la I. Tim. 4. 14. admonațiunea: „Nu fi nebăgător de seamă, de darul ce este întru tine, care s'a dat ție prin profeție, prin punerea mâinilor preoților”.

Stau puțin în loc, apoi mă întreb: *Ce am făcut în trecut? Ce trebuie să fac în viitor? Aceste întrebări trebuie să ni-le punem azi, fiecare din noi!*

Fraților Preoți!

La prima întrebare fiecare trebuie să răspundă în conștiința sa, având înaintea ochilor cuv. Diul dela II. Moisi 28. 38: „Și Aron va purta păcatele lucrurilor sfinte, pe care filii lui Izrail le vor fi sfințit în toate darurile lor”, de unde se evidențiază, că preotul are să se poarte cu toate sfințenia întru săvârșirea lucrărilor sfinte, sub răspunderea de a purta el însuși păcatele, pentru omiterca sfințeniei.

Ce avem să facem în viitor ne spune Sf. Evangh. Luca la cap. 12. 33. 35. „Faceți-vă vouă pungă, care nu se învechesc, comoară care nu se împușinează în ceriuri”. „Să fie mijlocul vostru încins și făclia aprinsă”.

Fraților Preoți!

Cași slujitori la altarul D-ului, ne place cu toată ocaziunea să condamnăm păcatul. Aceasta trebuie s'o facem, fiindcă Sf. Ap. Pavel în epist. II. Tim. 4. 2.

*) Rostită în adunarea desp. Radna al „asoc. clerului ort. rom.” cu ocaziunea mărturisirii preoților, în ziua de 13 Aug. a. c.

zice: „Propovăduiește cuvântul, stai asupra cu vreme și fără de vreme, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată răbdarea și cu învățătura”. Muștrând și îndemnând „cu vreme și fără de vreme”, ne-am dat seama, nu cumva suntem și noi întinați de păcatul pe care-l sbiciuim? Am căutat oare, ca păcatul carele este în noi, să-l scoatem, ca să nu se învechiească? Am căutat oare să punem în sufletul nostru comoară, care să nu se împușineze în ceriuri? Numai căutând a delătura pe omul cel vechiu și îmbrăcându-ne în cel nou, vom putea cu adevărat să biciuim și să stărpim păcatul de carele este copleșit sufletul păstorilor noștri!

Ca-și călătorul care merge departe și înalte de plecare își pune în ordine și ia cu sine toate cele trebuincioase în călătoria sa, astfel și preotul, carele o viață întreagă păstorește turma încredințată lui, trebuie să-și ordoneze toate faptele, cugetele și cuvintele sale; trebuie să-și încingă mijlocul său ca să poată păstori.

Ca-și călătorul, care în tot decursul drumului trebuie să fie treaz, ca să nu se rătăcească dela calea care îl duce la ținta dorită, astfel și preotul trebuie să țină făclia aprinsă, adevă el să lumineze cu învățătura, cu purtarea, cu fapta, cu vorba, cu îndelunga răbdare, căci numai așa va ajunge la ținta dorită, care este scopul misiunii sale!

Fraților Preoți!

În decursul păstoriei noastre am putut observa, că îndelunga noastră răbdare, n'a adus roadele momentan și de multe ori poate am ajuns la desperare? Plugarul numai având răbdare, poate să se bucure de rodul ostenețelor sale, căci munca lui numai după un timp — care este hotărât de Tatăl nostru cel cereșc — aduce roade și aceste sunt satisfăcătoare, după-cum lucrătorul și-a făcut datorința și după cum au fost prielnice vremile în care au lucrat.

Preotul încă trebuie să samene sămânța cuv. lui D-zeu și să aibe răbdare, că la vremea sa aceea sămânța va aduce roadă mai multă, ori mai puțină, după cum și-a făcut datorința.

Știm foarte bine, că sămânța bună sămănată, numai în pământ bun poate aduce roade, astfel și înv. lui D-zeu sămănat de preot, numai atunci va aduce roade, dacă va fi aruncat într'un pământ destelenit și bine pregătit, și cuv. lui D-zeu pe carele îl samăna preotul să fie proprietatea sa.

Când se înțelenește pământul și eând cuv. lui D-zeu sămănat de preot nu formează proprietatea sa? Când plugarul nu ară, pământul se înțelenește și când preotul nu cuvântează își pierde dreptul de proprietate asupra cuv. lui D-zeu.

Iată ce trebuie să facem în viitor! Trebuie să destelenim sufletul poporului nostru prin predicarea neîncetată a cuv. lui D-zeu, prin ce devenim stăpâni pe materialul, pe învățătura ce vrem s'o dăm poporului.

Dacă întrelăsăm predicarea cuv. lui Dzeu, sufletul poporului se înțelențește, iar preotul devine stângaci în arta oratoriei: Predicând, trebuie totdeauna să studiezi, să aduni materialul cu carele voiești a edifica sufletele, pentru că în cazul contrar, vei ajunge să ia-l roduri rele, dupăcum a fost materialul cu carele ai edificat. *Predicând cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura, nu se poate să nu te bucuri de roade îmbelșugate!*

Să privim numai puțin îndărăt și vom vedea, că sufletul poporului nostru a fost și este destul de înțelenit. Noi a trebuit să sămănăm în pământ rău, deci avem datorință noi cei de azi să pregătim sufletele credincioșilor noștri, pentru-ca și noi și urmașii noștri să putem sămăna direct, în suflete bine pregătite cuv. lui Dzeu, ca apoi cât mai curând să putem lua rodul.

Nu-ți va succede să pregătești sufletele pentru primirea cuv. lui Dzeu și nu vei putea nici vei avea curajul a stărpi păcatul, dacă tu însuși ești copleșit de acelaș păcat!

Nu vei putea să arăți ca plide de urmat aceie virtuți, pe cari tu nu le ai, căci zice Sf. Evangh. Luca 6. 42: „Scoate mai întâia barnă din ochiul tău și atunci vei vedea să scoti ștercul din ochiul fratelui tău”. Nu înarozni dar preotule nici a te apropia de Sf. altar, dacă știi, că păcate grele apasă sufletul tău!

Azi este timpul, când mărturisindu-ne păcatele să primim pe Hristos în trupul nostru, pentru a ne face vrednici a ne apropia de Sf. altar spre a aduce jertfă pentru păcatele oamenilor! „Ispitească-se omul pe sine însuși și așa să mănânce pâinea aceasta și să bea paharul acesta” (I. Cor. 11. 28). „Căci cine cu nevrednicie mănâncă pâinea și bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sângele lui”. (I. Cor. 11. 27).

Deci Frații! Inoiti sufiește să piecăm din acest și locaș cu hotărârea, că de aci înainte toate faptele și cuvintele noastre înainte de a le face sau a le vorbi să le împlinim și numai dupăce au jăcut așa, să săvârșim faptele ori să rostim cuvântul, pentru ca să nu dăm anză la smintele, căci „Voi lăsa de smintele, căci trebuie să vie, dar mai ales aceia prin care vine smintea”. (Mat. 18. 7). Amin!

Șoimeș, 13 August 1926.

Preotul ca predicator*)

Se zice îndeobște, că ceiace lipsește activității noastre preoțești, este predica. „Amvonul tace” aceasta este refrenul care îl auzim repetându-se din gură în gură, mai ales în timpul din urmă. Din cauză că „Amvonul tace”, s'a răcit în suflete credința, a scăzut religiozitatea, bisericile sunt goale, omul a apucat alte drumuri și iată-ne acum lipsiți de ori ce orientare, amenințați cu ruina morală, gata să ne prăbușim în anarhie.

*) Reprodusă din Revista „Mitropolia Moldovei”, Iași.

Cine constată că „Amvonul tace”, constată în acelaș timp că în alte țări, sau în alte confesiuni, predica are o însemnătate covârșitoare, că acolo oratoria bisericească a produs talente și a avut urmări ferice în adâncimea sufletească a poporului. Ba fiecare citează cu satisfacție o împrejurare când a ascultat pe cutare sau cutare predicator, în cutare sau cutare catedrală.

Ne găsim deci în fața unei constatări generale, că în biserică noastră cu se predică și că din această cauză, suferă obștia creștinilor, care este lipsită de un sfătuitor și îndrumător cu autoritate.

Această unanimă constatare poate fi totuși puțin rectificată.

Mal întâi, dacă este adevărat că o iminentă ruina morală, amenință popoarele ortodoxe, nu e mai puțin adevărat că același criză morală băntuie chiar țările cu oratori bisericești de talent și cu catedrale în care amvonul răsună de jeremiadele predicatorilor celebri. În al doilea loc trebuie să relevăm, că biserică ortodoxă în general și cea română în special, nici odată nu a dat o importanță prea mare amvonului și totuși poporul a fost ferit de crize morale, care încep a avea loc tocmăi acum, când amvonul a devenit ceva mai viu.

Recunoaștem totuși, că în general și mai ales la noi, se vedește tot mai mult primejdia unei disoluții morale, dar pricinile acestei stări de lucruri sunt multiple. Predica este unul din mijloacele care poate ajuta la tămăduire răului, dar ea singură, nu poate izbăvi societatea de viciile care-i rod ternelia. O bucată de pâine este fără gust, dacă la prepararea ei nu s'a pus cantitatea necesară de sare, dar pe lângă sare, pentru a fi gustoasă, pâinea are nevoie de încă o mulțime de alte elemente, care trebuie să intre în compoziția ei. Tot așa este și cu problemele vieții noastre. Predica le poate îmbrățișa, dar ea singură nu le poate rezolvi. Pe lângă predică, trebuie o mulțime de alte mijloace, care să developeze sentimente și năzuinți și care să îndrumeze pe om pe căi sănătoase și ferice.

În legătură cu aceasta, iată ce spune un scriitor francez din zile noastre, membru al academiei franceze, monseniorul Julien; „La dreptul vorbind” — zice el — cel mai bun predicator, va fi cel care nu vorbește, cel care are autoritatea unei vieți cu adevărat preoțească, „unită cu meșteșugul de a spune lămurit ceiace este de spus”¹⁾.

Prin urmare înainte de toate, trebuie autoritate preoțească, iar „meșteșugul de a spune lămurit ceiace este de spus”, poate înlocui predica manualilor noastre de oratorie bisericească.

(Va urma.)

¹⁾ Le Prêtre.

Nr. 2653/1926

Aviz oficial.

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenul de calificare preoțească cu candidații de preoție se va ține Joi în 16 Septembrie a. c. în sala de ședință a Consiliului eparhial.

Arad, la 4 Septembrie 1926.

*Consiliul eparhial ort. rom.
din Arad.*

RUGARE.

Lucrând, ba fiind aproape terminată biografia lui Gheorge Popa de Teiuș fost comite suprem al jud. Arad la 1865-67, rog on. preoțime și pe ceilalți intelectuali români, ca întrucât au ceva date sau au cetti undeva ceva despre susamintitul — și poate să fie de interes — să-mi comunice iără amănare.

(Galșa) Cetate 8 Sept. 1926.

*Traian Terebențiu
preot.*

INFORMAȚIUNI.

Salarizarea preoțimii. Ministerul cultelor a fixat salariile ideale (aur) după următoarea cheie: *Preoții doctori sau licențați* Lei 200, *preoții smirar gr. II* cu studii superioare ordinare Lei 150, *preoți seminar gr. I* calificare inferioară Lei 72, *cântăreți I.* Lei 60, *cântăreți II.* Lei 50, *paracliseri* Lei 35 pe lună. Pentru preoți se va socoti gradația de 20 procente la 10 ani. Cântăreților și paracliserilor nu li se vor socoti gradații.

În Mexico. *Episcopii* catolici au făcut o adresă către președintele republicii, în care cereau suspendarea legilor bisericesti până când Parlamentul va decide dacă noul regim nu poate fi modificat. Președintele Calles a răspuns că această dorință nu poate fi satisfăcută de oarece ei are puterea de a modifica prescripțiunile Constituției. De altă parte se auză, că poliția a arestat 50 persoane, inculpate de-a fi participat la un complot militar, care urmărea să provoace o răscoală, în proporții mari, împotriva politicii religioase a guvernului. Vaticanul a rugat pe dl Calles să fie intermediar în condiții cu biserica, Calles a refuzat, declarând că aceasta e o problemă pur mexicană internă. Iată răul provenit în urma prăpastiei dintre biserică și stat.

Udă duce superstiția. Credințele religioase sunt adesea încreștate, mai ales la păgâni, cu superstițiuni ce au urmări dintre cele mai funeste „Universul” din 26 Aprilie a. c. ne povestește un fapt foarte curios în această privință. Este vorba de superstiția, în legătură cu așa zisul an „hioe-uma” care a pricinuit, anul tre-

cut, în Japonia, sinuciderea a trei sute de fete, toate născute în anul 1906. La Japonezi există anume credința superstițioasă că anul „hioe-uma” este nu an nefast și că toate femeile născute în acet an sunt sortite să-și nenorociescă bărbații. Nu snt rare cauzurile, când tinerii japonezi au stricat logodna, aflând că logodnicile lor sunt născute în anul hioe-uma. În ultimul timp, a început să abserveo reacțiune oare care, în legătură cu superstiția anului „hioe-uma” — care din fericire, nu revine decât după o perioadă de 61 — făcând pe multe din fetele născute în acest an să accepte, cu resemare, un celibat perpetuu obligator. De această superstiție grosolană nu sunt scutite nici femeile din clasele sociale cele mai înalte. Astfel, nu de mult, fiica fostului ministru de Interne Tokonamal din Tokio a anunțat în public că nu va primi niciodată o ofertă de căsătorie, fiindcă s'a născut în anul fatal. Preferind celibatul, ea a îmbrățișat ceriera de învățătoare.

CONCURSE.

În baza autorizației Ven. Consistor diecezan din Arad Nr. 3580-1921, pentru îndeplinirea parohiei vacante din Ierșnic, tractul Belinț, județ. Severin, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele parohiale sunt:

1. Us fructul dela 30 jugăre pământ, parte arător parte fânaș
2. Us fructul unui intravilan de 1/2 jugăr.
3. Stolele legale.
4. Dreptul de pășunat, oricâte vite ar avea.
5. Întregirea dotației dela stat.

Casă parohială nu este, dar parohia după putință se va îngriji să facă.

Parohia e de clasa a III-a și așa cel-ce dorește să ajungă trebuie să aibă calificarea necesară pentru această clasă. Preotul ales va avea să poarte impozitele după esie, să predice și să catihizeze la școala de aici fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și înainteze concursul însoțit cu documentele necesare. adresate comitetului parohial ort. rom. din Ierșnic, oficiului protopresbiterial din Belinț județul Timiș-Torontal, având ca pe lângă observarea dispozițiilor din § 33 al Regulamentului pentru parohii, să se prezinte în sf. biserică din numita parohie într-o Dumieecă, ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, eventual în slujire.

Dacă reflectanții sunt din altă dieceză, sunt datori a se prezenta P. S. D. Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

Comitetul parohial.
În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*
Protopresbiter.

Nr. 3596/1926.

Pentru complectarea studiilor teologice în trăinătate, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile.

Reflectanții sunt poftiți a se prezenta personal la biroul Secției adm. bisericești a subsemnatului Consiliu eparhial spre a primi informațiuni mai de aproape.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută în 27 August 1926.

Consiliul eparhial ort. rom. al Aradului.

—□—

2—2

Pentru întregirea vacantului post de preot-paroh din parohia Bara, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumintele împreunate cu acest post sunt:

1. Usufructul unei sesii de pământ, parte arător, parte fâneaț.

2. Usufructul unui intravilan de trei păture de jugăr.

3. Casă parohială.

4. Stolele legale.

5. Retribuția dele stat.

Parohia e de cl. I., dar cu înaltă încuviințare consistorială, se admit și concurenți cu cvalificație de cl. II-a și de a III-a.

Alesul va purta sarcinile publice după sesie și după intravilan și e obligat, ca fără altă remunerație să catehizeze școlarii ortodocși români din parohie.

Doritorii de a reflecta la acest post, pe lângă respectarea §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, au să dovedească, că întrunesc condițiile concursuale.

Reflectanții, când cer voe să se prezenteze în parohie, au să dovedească șeful tractual, că întrunesc aceste condiții.

Intru-cât sunt din alte dieceze, trebuie să ceară în persoană binecuvântarea P. S. D. Episcop diecezan spre a putea concura.

Reflectanții sunt poftiți ca, în termenul concursual, să se prezenteze într'o Duminecă, ori într'o sărbătoare în sf. biserică din Bara, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual în slujbe și în oratorie.

Petițiile concursuale se adresează comitetului parohial, dar se trimit protopresbiterului tractual în Belinț, județul Timiș-Torontal, se înțelege în termenul concursual.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: Gherasim Sârbu protopresbiter.

—□—

1—3

Familie distinsă primește doi băieți de școală cu întreagă provizlune dela 1 Sept. a. c. Adresa la Administrația foii.

A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Românului Nr. 7, am deschis un birou *tehnice de arhitectură*; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de totfelul de lucrări de zidiri și întreprind totfelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

„ARCHITECTURĂ și CONSTRUCȚIUNI”

Instalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

DAN și DRECIN,

Birou de Arhitectură și Construcțiuni

LA EXPOZITIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

— IOSIF BISZAK —

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIPȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII

CATALOG LA CERERE GRATIS.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.